

До спеціалізованої вченої ради
ДФ 70.895.046 у Хмельницькому
університеті управління та права імені
Леоніда Юзькова

РЕЦЕНЗІЯ

кандидатки юридичних наук, доцентки

Рижук Ірини Володимирівни на дисертацію

ВЛАДОВСЬКОЇ Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні», поданої на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора

філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Обрана дисертанткою тема для дослідження є актуальною враховуючи те, що на даний час здійснюється реформування публічної служби, уніфікація підходів законодавця до адміністративно-правового регулювання публічної служби різних видів – державної служби, служби у органах місцевого самоврядування, суддівської служби, патронатної служби, служби правоохоронних органах, в тому числі в аспекті її проходження, прийняття на неї та звільнення із неї, оплати праці та соціального захисту публічних службовців. Рецензована дисертація торкається широкого кола питань, які стосуються не лише питань національного адміністративно-правового регулювання публічної служби, а й історичної ретроспективи цього питання, а також огляду зарубіжного досвіду регулювання публічної служби. Авторка не тільки аналізує зарубіжний досвід регулювання проходження окремих видів публічної служби, а й пропонує напрямки імплементації окремих положень у законодавство України та вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби. Зазначене свідчить про підвищену актуальність, науково-теоретичну і практичну цінність рецензованого дисертаційного дослідження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Аналіз дисертації та публікацій Катерини Владовської дають змогу зробити висновок про те, що наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертації мають достатній ступінь обґрунтованості, оскільки базуються на теоретичних працях вчених – представників, насамперед, науки адміністративного права. Усі наукові положення, висновки і рекомендації, які сформульовані у дисертації, достатньою мірою обґрунтовані та відповідають меті та

завданням роботи, що забезпечується адекватністю обраних методів дисертаційного дослідження.

Метою дисертаційного дослідження комплексний правовий аналіз сутності і особливостей адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні на основі узагальнення адміністративно-правової доктрини, чинної нормативно-правової бази, формування науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства з питань публічної служби. Із сформульованої мети вбачається намір дисертантки ґрунтовно дослідити правову природу та ознаки публічної служби в адміністративно-правовій доктрині, відмежування публічної служби від суміжних правових інститутів, систему принципів та функцій публічної служби, історія розвитку публічної служби в Україні, особливості адміністративно-правового регулювання окремих видів публічної служби в Україні, в тому числі в органах державної влади, в органах місцевого самоврядування, в судових та правоохоронних органах, напрямки вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби.

У рецензованій дисертації дотриманий баланс розкриття усіх наукових поглядів в межах обраного напрямку. Дисертація базується на джерельній базі, до якої включені наукові праці вітчизняних вчених, а також нормативно-правові акти що стосуються адміністративно-правового регулювання публічної служби не лише за сімейним законодавством України, а й інших держав.

Викладені у розділах основної частини роботи положення, переконують у тому, що відповідні питання теоретично і практично важливі і є недостатньо вивченими в адміністративно-правовій науці. Положення, висновки та пропозиції, що виносяться здобувачкою на захист, додатково висвітлюють відомі в науці положення та сприяють продовженню і поглибленню досліджень адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим в Україні науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання публічної служби, в якому комплексно аналізується проблеми правового регулювання організації та проходження усіх видів публічної служби. Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко виражений науковий підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили авторці аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Вбачається позитивним практичне значення низки одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у: науково-дослідній діяльності - як основна для наступних наукових досліджень адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні; навчальному процесі - при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Публічна служба», «Організаційно-правові засади публічної служби», «Публічна служба у сфері соціального забезпечення», «Муніципальне право»; правозастосовчій діяльності судових та інших юрисдикційних органів - при вирішенні спірних питань, пов'язаних із публічною службою.

Найбільш істотними науковими результатами, що вперше представлені у дисертації, є:

1. Дисертантка справедливо визначає, що важливою характеристикою адміністративно-правового характеру публічної служби є те, що вона не обмежується державною службою та службою в органах місцевого самоврядування, а поширюється також на службу в судових та правоохоронних органах, і передбачає наявність у структурі органів публічної влади кількох груп публічних службовців, що мають різний правовий статус та повноваження (політичних, адміністративних та патронатних службовців, військовослужбовців та цивільних працівників).

2. Варто підтримати твердження здобувачки про те, що така ознака, як постійність не притаманна публічній службі на посадах членів органів суддівського самоврядування, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Етичної ради та Конкурсної комісії, які створюються для забезпечення добору до Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службі на посадах патронатної служби в органах судової влади.

3. Можна позитивно відзначити ґрунтовне розкриття авторкою сутності кожного з видів публічної служби через виділення загальних ознак публічної служби та спеціальних ознак суддівської служби, публічної служби в правоохоронних органах, публічної служби на посадах в органах місцевого самоврядування, які заміщуються шляхом прямих чи непрямих виборів чи затвердження на посаді, публічної служби на посадах службовців місцевого самоврядування, патронатної служби в органах місцевого самоврядування.

4. Дисертантка пропонує встановити більш чіткий статус таких осіб, як помічники суддів та працівники служби судових розпорядників, а також окремих службовців Офісу Президента України, а також привести у відповідність положення Законів України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про державну службу» в аспекті діяльності патронатної

служби на рівні місцевих державних адміністрацій та передбачити відповідне правове регулювання на рівні закону або постанови Кабінету Міністрів України.

5. Позитивно можна відзначити дослідження розвитку законодавства, яке діяло на українських землях в частині адміністративно-правового регулювання публічної служби, а також зарубіжного досвіду правового регулювання цього питання.

Повнота викладу положень дисертації в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації достатньо повно викладено у 12 наукових працях, зокрема у 4 наукових статтях у фахових виданнях України. Результати дисертаційного дослідження належним чином апробовані, про що свідчить, зокрема, їх оприлюднення здобувачкою на 8 науково-практичних конференціях, включаючи міжнародні.

Роботу написано зрозумілою і доступною мовою. Авторка досить обґрунтовано критикує положення чинного законодавства України та їх недосконалість, дискутує із приводу наукових думок, проте ця критика та дискусія має конструктивний характер, дозволяє глибше дослідити суть досліджуваних категорій.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Водночас поряд з позитивною оцінкою дисертації Владовської К.П., дисертація, як і будь-яке нове творче дослідження, містить окремі дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації чи роз'яснення дисертанткою під час прилюдного захисту та є можливими для врахування при здійсненні подальших наукових досліджень з обраної тематики:

1. Зокрема, авторка визначає, що поняття «публічна служба» у своєму сутнісному наповненні є ширшим, ніж термін «державна служба»: якщо до державної служби відноситься адміністративна та спеціалізована служба, в тому числі служба у правоохоронних органах та військових формуваннях, то до публічної служби додатково відноситься служба на політичних, в тому числі виборних посадах, служба у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування відповідно до положень законів України. Втім, у дисертації не знайшли належного дослідження питання адміністративно-правового регулювання служби у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування.

2. У п. 14 наукової новизни авторка визначає, що до публічної служби додатково відноситься служба на політичних, в тому числі виборних посадах,

служба у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування відповідно до положень законів України. На жаль в дисертації докладно не визначено, які це органи, що виконують делеговані повноваження і яким є правовий статус службовців цих органів.

Разом з тим, наведені зауваження загалом не впливають на позитивну оцінку роботи. Дисертація є завершеним, актуальним, самостійним та аргументованим дослідженням. Обґрунтованість одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних та зарубіжних вчених, комплексним аналізом національного законодавства деяких країн ЄС та України. Висновки дисертації містять головні наукові результати, отримані дисертанткою особисто, синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження **Катерини Петрівни ВЛАДОВСЬКОЇ** на тему «**Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні**», відповідає вимогам, встановленим Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, є завершеною самостійною науково-дослідною роботою, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують наукове завдання, що має істотне значення для науки сімейного права, а його авторка – **Катерина Петрівна Владовська** заслуговує на присудження їй освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Рецензентка

кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Хмельницького університету управління та права
імені Леоніда Юзькова

Ірина РИЖУК